

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminecă

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI

Un an Lei 30.—
O jumătate de an Lei 15.—
Un pătrar de an Lei 8.—
Pentru America 2 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poșta)

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRATIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Prețul inseratelor:
Un șir petit 3 Lei pentru fiecare publicare

Cum ajungem la ieftinătate?

Comerțul liber. — Regularea transporturilor. — Reducerea lefurilor în fabrici. — Cine vrea să câștige mult să și lucre mult. — Ce lucrează „Inspectoratele“ de tot felul?

Ceeace vedem, că se petrece azi în țara noastră, trebuie să ne pună pe gânduri, din mai multe puncte de vedere. De astătoamnă încoace produsele agricole (carne, slănină, unsoare, brânză și multe altele) se ieftinesc mereu. Pâinea încă nu s'a mai scumpit, ci mai curând s'a ieftinit. Deci nu mai e îndreptățită plângerea orășenilor, că alimentele se scumpesc mereu; nu mai sunt îndreptățite lefurile mari prin cele fabrici, nici prețurile urcate din cale afară pentru toate cumpărăturile necesare țaranului.

Această gazetă, deși e organ pentru apărarea intereselor poporului, nu ne-am pus contra astătoamnă, când guvernul a făcut prețuri maxime pentru produsele agricole. Am recunoscut: ieftinătatea trebuie să se înceapă dela gură, ne trebuie pâine și carne ieftină!

Ei, dar cu ce vedem că se petrece azi, nu putem să ne împăcăm. Asta înseamnă bătaie de joc pentru țărâni și protecție pentru ceice lucră prin cele fabrici sau alte posturi. Se poate, că aceasta nu se intenționează de cei de sus, dar de fapt așa sunt lucrurile în realitate, fiindcă mai nimeni nu-și bate capul prea mult cu necazurile celor dela sate.

Ca să ajungem la ieftinătate pe toată linia, după părerea noastră, guvernul trebuie să lucre mai cu zistem, ca până acum. Nu e destul să silești la concesiuni numai țărâni, care, nefiind organizată, a trebuit să se supună pe dintregul. Înțelegem maximalizarea prețurilor. Altcum relele, ce vor urma de acum încolo, ne pot aduce cele mai primejdioase urmări.

Cine are cât de cât pricepere pentru economia națională, și se va uita împrejur, atât la sate cât și la oraș, va vedea îndată că trăim prea fără griji și mergem spre o prăpastie, care crește din zi în zi.

Pentru a ajunge la o viață mai liniștită și mai fericitoare pentru toți fiii țării, propunem celor de sus următoarele:

1. Să se dea comerțul liber, pe toată linia, pentru ceice s'au ocupat și mai înainte cu el. Lipsa de bani și concurența îl va sili pe fiecare să vândă marfă bună și ieftină. Speculanții și mijlocitorii să fie însă eschiși din comerț.

2. Să se dea exportul liber pentru tot felul de marfă, să nu mai fie taxe de

export, cari numai îngreunează concurența noastră în străinătate. Să se șteargă pentru vecie permisele de export și de import. Să ne bucurăm, că se poate face cu ceva export, iar nu să-l oprim, sau să-i îngreunăm puțința cu câte taxe.

3. Să se ușureze în același timp importul, adică aducerea unor mărfuri din țări străine. Mărfuri de lux să rămână și pe mai departe oprite. Dar mărfuri, ce nu avem deloc sau nu se fabrică destule în țară, să nu fie încărcate cu taxe mari de vamă, fiindcă prin aceasta numai se scumpesc. Negustorul numai avanzează prețul vămii, de plătit o plătește celce cumpără marfa, fiindcă orice spese negustorul le încarcă pe marfă. — În chipul acesta statul însuși, la foarte multe mărfuri, le urcă prețul fără nici un rost. Cât sunt de bune sumele incassate din vămuri, atât sunt și de rele, fiindcă aduc cu sine scumpirea mărfurilor. Să fim însă bine înțeleși: nu suntem contra unor taxe vamale pentru sprijinirea industriei naționale, ci suntem contra acelor taxe vamale, cari se urcă mereu fără nici un câpătău.

4. În legătură cu comerțul liber să se iee cele mai aspre măsuri pentru regularea transporturilor. Foc și pară pe capul funcționarilor dela Căile Ferate, cari vor fi prinși, că fac greutăți, pentru a forța mituirea sau fac protecție. O lege specială pe capul acestor soiuri de oameni, cari sunt în stare azi-mâne să ne dea țara de răpă. Vedem bine, că din cauza greutăților cu transportul cresc zilnic o seamă de alte neajunsuri.

5. Ministerul Muncii, al Industriei și Comerțului, în legătură cu al Agriculturii, să ancheteze (controleze și studieze) condițiile de trai, luând de bază prețul actual al produselor agricole. Iar în bază rezultatelor, la cari va ajunge, să ordoneze reducerile de salare în fabrici, ca și în celelalte întreprinderi. Dacă se vor scădea, deodată, lefurile în toate industriile, va putea trăi spre pildă cineva tot așa de bine pe săptămână cu 150—200 Lei, ca azi cu 400—500 Lei. Aceste anchetări să se facă și desbată cu reprezentanți de ai industriașilor și muncitorilor, sub conducerea organelor statului.

Dacă nu se reduc lefurile în industrie, nu se poate ajunge ieftinătatea articilor

industriali, ce cu dreptul așteaptă țărâni-me. Nu se face aceasta, o se crească nemulțumirea în țărâni și la cei mulți funcționari de stat, cari încă sufăr pe urma scumpetei.

6. Acei muncitori, cari vreau să câștige mult, să și lucre mult, iar nu numai 8 ore. Asta e doar floare la ureche pentru o sumedenie de tinere de prin cele fabrici, cari în decursul celorlalte 16 ore duc lume albă, iar bietul țaran lucră în brazdă până nu mai poate, din zorii zilei până în noapte. Din cauza producției mici, dar scumpă, în industrie, urmează scumpetea mărfurilor gata din fabrici și ateliere. Spre ajungerea unei producții mai mari, să se dea lucrul în acord, lăsându-se să lucre omul 8—10 ore, dacă vrea și are ce. Noi suferim de lipsă de producție, iar nu de supraproducție; de aci scumpetea, care ne ruinează și nemulțumește pe toți.

Supunem aceste cereri la aprecierea guvernului, îndeosebi a organelor lui îndreptățite: Inspectoratele industriale și Comerciale, Inspectoratul Muncii etc. Să vedem la lucru aceste oficii! Să ni se spună ce-au făcut sau au de gând se facă în această direcție.

Nu vrem să bănuim, că aceste oficii sunt numai de paradă, ori sinecure, ori puse la dispoziția unor oameni nepregătiți și ușuratici în felul lor de apreciere al realității!

Nicolae Bratu.

Bolșevicii

din România mare, căci și noi avem bolșevicii nostri plătiți cu argintul rusesc și unguresc, și cari se află printre rândurile socialiștilor, au pățit-o așa după cum sunt vrednici. Ar fi fost o prea mare nedreptate să fi scăpat fără pedeapsă! Iată cum s'au desgolit uriciunea lor:

În zilele trecute, socialiștii descreerați, nu cei cu scaun la minte, au ținut în Bacurești un congres. Cu prilejul acestui congres s'au desvălit toate tainele organizațiilor bolșevice, puse la cale și plătite de către ruși și bolșevicii lui Kuhn Bela. S'a descoperit anume, că cele mai multe atente și comploturi împotriva țării și neamului au fost puse la eale de aceste organizații bolșevice, a căror membri au avut obraznicul curaj, să declare în adunare congresiștilor, că ei țin cu bolșevicii Lenin și Trozki, că vor lucra pentru ca și în țara noastră să se înstăpânească regimul bolșevic.

Declarațiile acestea au dat prilej siguranței statului să pună mâna pe toți cei

ce au subscris astfel de declarații. Au fost 73 la număr, cari toți au fost arestați și duși în temnițele dela Jilava.

Prin arestarea spionilor și propagandiștilor bolșevici s'a pus capăt unei stări de lucruri, care putea să pricinuiască primejdii; prin arestarea bolșevicilor jidovi, unguri, bulgari și alte neamuri dușmane, s'a pus lăspede pe groapa de unde ieșiau atâtea mirosuri urite, aduse din Moscova și din Budapesta. În felul acesta a fost pusă la locul cuvenit o bandă de răufăcători și am asigurat viața sănătoasă și liniștită în România mare. De astădată procedura guvernului a fost cuminte și la loc potrivit.

Insemnări

Plângerea unui meseriaș. Dela un bine cunoscut meseriaș, încăruntit în cînste și hărnicie în Sibiu, am primit următoarea relație: Zilele trecute am fost cu ghetă și risme la târgul Hațegului, plătind 700 Lei numai cărașie; am plecat Joi și m'am întors Marți, dormind noaptea în car pe drum sau în cine-știe ce cărcimă din sat. Când la târg, nici o vânzare, am trebuit să vînd mult sub prețul socotit acasă, altcum n'as fi făcut vânzare nici cît m'a costat cărașia!! Iată starea mea la bătrânețe, pe cînd niște băețandri ce-i am în lucrătoare, îți fac o gură de te îngrozești și lucră cît vreau și cum vreau, iar tu, care ai muncit o viață, dacă voești să trăiești în cînste și omenie, trebuie să suporti atâtea necazuri. Vă spun acestea cu mîna pe inimă, dar nu-mi puneți numele în Foaie, că mă doare sufletul de bătrânețele mele...

Nu faceți datorii! Primarul unei comune din jurul Sibiului, ne povestea într-una din zilele acestea diferite referințe de pe sate. Între altele ne-a spus: Eu sunt și cassarul la banca dela noi (o însoțire). Și de unde în anul trecut întreg n'am dat decât 5000 de coroane împrumut, în anul acesta am dat pînă acum la 15,000 de lei, dar n'avem pe cît să cere. Noi avem puține bucate, iar vitele nu le putem vinde, ci le hrănim mereu, auzind zilnic cum le scade prețul.

În schimb, dacă îți trebuie o sapă, niște cuie, o pereche de opinci, sau chiar o năframă, trebuie să pleci la oraș cu punga plină de bani. Omul de unde să iee banii? E silit să dea ultimul ban, cî-l mai are, apoi mai face și datorii! **Roșianul.**

Cele spuse mai sus, de un primar din jurul Sibiului, confirmă aceeași situație, care a fost zugrăvită la congresul economic din Alba-Iulia, unde țărani la un moment dat cu toții au strigat, că în urma lipsei de bani și a scumpetei ce domnește, sunt din nou înglodați în datorii la bănci.

Noi, însă, fraților, din nou vă îndemnăm: Nu faceți datorii! Nu mai cumpărați nimic, ce nu vă este din cale afară delipsă! Așa forțați pe fabricanții cei mari să vîndă mai ieftin, ori dacă nu să-și închidă fabricile! Numai așa se vor reduce lefurile și prețul mărfurilor!

Nu dați plăți mari! Un colaborator al foii ne scrie: În drum spre Alba-Iulia, unde mergeam la Congresul economic, m'am oprit în Aiud. Eram în societatea unui domn de Român dela Banca Agrară, care e interesantă la renumita pepinieră (grădină și culturi) Fischer & Co. (Ambrozi). Mie mi-a fost foarte bine venit să

văd această frumoasă întreprindere. Dar nu vă înșir toate cele văzute, că poate din lipsă de loc și așa le-ați șterge. Cu altă ocazie mai multe. Acum amintesc numai următoarele: Considerând, că la toamnă banii vor fi mult mai scumpi ca de prezent (ceea ce aduce scădere în preț pe produsele agricole), oamenii pe aici se răzgîndesc bine ce plăți pot da la lucrătorii de câmp. Așa spre pildă la firma Ambrosi stătea scris în curte pe o tablă: plată zilnică 10—15 Lei pentru bărbați, 8—10 Lei pentru femei, fără mîncare. Ore de lucru: 6—7 seara, cu 2 ore pauză.

Din Orăștie ne comunică o persoană, că acolo s'a anunțat cu doba plăta cu ziua: 5 lei și mîncare. Carne de vită costă după calitate 3, 4 și 5 lei kilogramul.

De ce nu se ieftinește pielea? Un măcelar, care în decursul săptămîinii a venit dintr'un sat să plătească Foaia, ne-a rugat se publicăm următoarele: În August 1920 se vindea kilogramul de piele crudă luată de pe vită cu 90 cor., iar lucrată cu 250 coroane. După schimbarea leilor s'a vîndut cea crudă cu 24 Lei pe kilo, iar lucrată cu 120 Lei kilogramul. Acum de vr'o 6—8 săptămîni prima piele crudă o vînd măcelarii cu 8—10 Lei kilogramul, dar pielea lucrată se vinde tot cu 90 Lei pe kilogram. Cerem reducere de preț și la pieile lucrate!

Din întrebările abonaților cînd plătesc Foaia: Dar pe la D-Voastră, domnilor, se mai ieftinesc lucrurile? că ale noastre merg tot în jos din zi în zi. I-am putut răspunde următoarele: Ce privește lucrurile de tipografie, s'a ieftinit puțin hîrtia, de aceea și facem foaia mai mare cu 2 pagini (6 în loc de 4, ca mai înainte). În schimb, în săptămîna trecută a trebuit să plătim la salare un adaus de scumpete pentru cele 4 luni din urmă. De reducerea lefurilor, cu toată ieftinirea alimentelor, nu poate fi vorba deocîndată. Dacă cumva dl inspector al Muncii din Sibiu, care a aprobat adausul de sus, consideră de normale aceste stări, tu omul muritor, trebuie să înghiți și se lucră zilnic dela 10-12 ore în sus, dacă vrei să fii cîstit, spre a face față greutăților împreunate azi cu un atelier sau prăvălie nespeculatoare. Băețandri de toate categoriile pot însă merge tîrziu și ieși curînd pe soare din cutare fabrică ori slujbuliță. Și cînd colo tot ei se supără, că n'au plăti destul de mari!...

Ce preț au vinurile? Un negustor de vinuri ne-a comunicat zilele acestea următoarele: În vechiul Regat nu se capătă aproape pe nicăiri vin mai bun sub 10 Lei pe litru; l-au strîns și-l strîng mereu băncile cu marii negustori.

În acelaș timp, la noi în Ardeal și Bănat, spre pildă în jurul Aradului e vinul cu 4—6 Lei litrul; cu acest preț se pot capătă vinuri destule și foarte bune.

Iată unde ajung produsele Ardealului, în urma greutăților cu exportul, transportul și a lipsei de bani între oameni! Avem atîta vin și nu se poate exporta la timp. Iar culmea o mai făcuse și guvernul, care mai înainte a fost pus 1 leu 50-bani de litru de vin, ca taxă de export. Acum a redus taxa la 50 bani, plus comisionul și taxa buților, cari sunt încă destulă încărcătură, ca și mai înainte.

Auzind de strîngerea vinului prin marile bănci dela București, ne vine a crede, că în curînd vom afla de vr'o sumedenie de permise de export pentru cei de pe la banca Marmorosch Blank, sau alții din jurul lor.

Protestăm cu toată energia contra lumii permiselor, cerînd deplină libertate a comerțului și regularea transporturilor. Permisele, cum s'au dat pînă acum, ne-au adus numai corupție și protecție pentru băncile mari bucureștene, în paguba popoului de jos!

Situația politică

Marți în 17 Mai s'a mîntuit vacanța de Paști a parlamentului, și nu a adus nici o primenire în guvern și nici o schimbare mai de seamă în viața partidelor politice. Se nădăjduia la început, că în cursul vacanței se vor face schimbări mari în sinul partidelor, că se vor face fuzionări, dar politicienii nu au fost în situație să ia hotărîri mai însemnate.

Astfel încălceala politică de înainte de Sfintele sărbători, dăinuiește și astăzi după sărbători. Pe semne nu ne cumînțim și nu vrem să ne cumînțim, deși bunul Dumnezeu ni-a dat mare și binecuvîntat noroc, în legea Dlui Iorga.

Parlamentul s'a deschis din nou Marți și să grăbește să desbată și să voteze două legi însemnate deodată și la repezeală: reforma agrară și reforma dărilor. S'a hotărît, ca zilnic să se țină două ședințe, pentru a putea ajunge mai îngrabă la capăt. Oare cum vor ajunge? ne întrebăm noi.

Dacă în viața politică din vacanța Paștilor a domnit secetă, a dat Dumnezeu ploi roditoare și binecuvîntate în împărăția naturii. Și acestea ni-a ridicat samănturile și ni-a întărit vaza în fața străinătății, care așteaptă dela noi bucate. Credem că-i mai bine așa: vreme rea pentru politică și vreme bună pentru câmpuri!

Alegerea dela Oravița

Cercul de deputat dietal al Oraviței a ajuns, în urma numirii de prefect al deputatului Imbroane, în vacanță. Pentru îndeplinirea vacanței s'a făcut alegere. La prima alegere, care s'a ținut pela sfîrșitul lui Aprilie, n'a ajuns nici un candidat să fie ales, voturile s'au împărțit astfel, că nici unul n'a întrunit majoritatea (jumătatea) voturilor.

Cele mai multe voturi le-a cîpătat atunci candidatul partidului național Dr. V. Braniște și candidatul partidului averescan, Dr. C. Nedelcu. Un candidat liberal a primit voturi tare puține. Între cei dintîi doi candidați a trebuit să se facă alegere nouă (balotajiu). Cu prilejul acestei alegeri, care s'a ținut în 11 Maiu, s'au făcut din partea guvernului, mai bine, zis din partea organelor lui, cele mai mari nedreptăți și nelegiuiri.

Notarii au îngrozit lumea mai abitar ca pe vremea ungurilor, iar jandarmii au bătut pînă la sînge pe alegătorii cari ținneau cu candidatul partidului național: Dr. Valer Braniște. Apoi s'au falsificat voturi, s'au furat hîrțile de votare și în felul acesta au putut să declare pe candidatul averescan ales deputat (Dr. Nedelcu) cu o majoritate de vre-o cîteva voturi.

Acestea sunt oare alegerile libere? Dacă va mai ținea obiceiul acesta, mâine-poimîne nu va mai merge nici un alegător la

votare! Rușine și iar rușine pentru un partid numit al poporului, care cu astfel de presiune își alege deputații săi!

Fie mândri cei ce au votat cu candidatul Partidului Național. Deși dl Braniște, omul înbătrânit în lupte cu Ungurii, a picat din cauza câtorva voturi luate cu vicleșug, totuși învingerea morală e pe partea Partidului Național, fără de care pe durată nu se va putea conduce Ardealul și Bănatul. Asta o vedem la tot pasul, decând au ajuns Averescanii (așa numitul partid al poporului) la conducerea țării. Floarea Ardealului și a Bănatului sunt oamenii din Partidul Național!

Banca Agrară și Întreprinderile Forestiere

În partea din urmă a foii de azi publicăm două bilanțuri: al Băncii Agrare și Întreprinderile Forestiere Române, ambele înființate în cei doi ani din urmă, cu capital ardelenesc, adunat din micile noastre economii.

Aceste două întreprinderi își au fiecare o deosebită importanță. Banca Agrară s'a înființat cu scopul să chivernisească și aranjeze plata pământului expropriat, iar Întreprinderile Forestiere pentru exploatarea pădurilor noastre, în cari se află atâtă sumedenie de lemn de lucru și de foc.

Banii dați pe acțiunile acestor bănci vor aduce la vreme un venit frumos pe seama celor ce le posed, iar pe cealaltă parte vor ajuta la înmulțirea bogăției Ardealului, având fiecare din aceste două bănci un teren așa de frumos.

Bine înțeles, activitatea lor abia de acum încolo se începe. Nefiind încă votată legea de improprietare, activitatea Băncii Agrare e numai în primul stadiu de pregătire. Până una-alta Banca dă și alte împrumuturi cu ipotecă etc.

Întreprinderile Forestiere în Ianuarie 1921 și-au urcat capitalul la 150 milioane, asociindu-se cu o mare întreprindere forestieră italiană, care încă a subscris o parte din capitalul de 150 milioane. Acum se lucră și se fac pregătiri de export, tot felul de lemn fasonat și de diferite construcții.

La adunările generale ale acestor două bănci, cari adunări se țin deodată cu a Băncii Centrale, se întrunesc la Cluj cei mai de seamă fruntași ardeleni, cari toți la oaltă vor chibzui și face cele mai bune planuri pentru înaintarea Ardealului.

Reforma Agrară în județul Sibiu Arândarea munților dela Universitatea săsească.

S'a întâmplat și aceasta în ședința Comisiei județene, ținută Mercuri 18 Maiu la Tribunalul din Sibiu, după ce în săptămâna trecută se mai ținuse două ședințe în această chestie atât de însemnată pentru economia de oi a Mărginenilor noștri.

Reprezentantul Universității săsești a protestat contra arândării forțate, cerând să se permită arândarea tot prin Universitate. Comisia a respins cererea și așa munții s'au dat în arândă la diferite comune, care îi vor folosi pentru oile oamenilor din comună, cu o arândă statorită deja.

Arândarea forțată, sau mai bine zis împărțirea munților prin Comisie, n'a fost lucru ușor. Multe din comunele, cari au cerut munți, au poate îndoit sau întregit a-

tâtea oi, decât pot trimite în munții primiți prin arândarea forțată.

Se naște acum întrebarea: Ce vor face oamenii cu oile ce le-au adus acasă de pe moșiile dela șes, de unde au fost scoși în urma arândării forțate a moșiilor? De această problemă trebuie să țină seamă proiectul de reformă agrară. Noi credem, că prin unele părți, pe unde e pământ destul, dar reflectanți la el mai puțin, se mai pot lăsa terenuri de pășunat pentru oi. Cei în drept să studieze chestiunea. Noi încă vom mai scrie ocazional.

Munții Universității săsești (cele șapte județe) sau arândat în modul următor: Comunei Poiana: Cei trei Sărăcini cu prețul de 4000 Lei, Groapa de sus și de jos 1200 Lei, Strezele de sus și de jos 2000 Lei, Balu 1000 Lei; comunei Tilișca: Goafa de sus și de jos 3000 Lei, cu dreptul de-a duce și Rodeții oi acolo; Jina: Haneșul de sus și de jos 3200 Lei și dreptul de liberă trecere a ciurșilor; Sibiel: Petroasa cu 400 Lei; Rășinari: Conțul mic și mare cu 2200 Lei, Negovanul mare și mic 4000 Lei, Cornul Pleșii 1500 Lei, Olteagul 2800 Lei; Riusadului: Dobrunul cu 3000 Lei, Furnica 600 Lei, Balindrul mare și mic 1200 Lei, Stricatul 600 Lei; Racovița și Tălmaci: Jidu cu 900 Lei; Veștemul: Bucăgiu cu 150 Lei. La stat se mai plătesc încă 10% deosebit.

E de remarcat tactul fin, cu care dl președinte Iliescu conduce ședințele Comisiei județene, cum și străduința și acuratețea dlui consilier agricol Iancu, care nu întrează nimic necontrolat, în dorul de a face tuturor dreptate. Îi felicităm pentru munca intensivă, ce zilnic o depun în lucrările Comisiei, pentru care istoria județului nostru le va deschide la vreme o frumoasă pagină.

Rap.

Marele Congres Economic la Alba-Iulia

s'a ținut, după cum s'a anunțat, în zilele din 13 și 14 Maiu. În prima zi a avut loc adunarea generală a „Solidarității”, însoțirea băncilor românești din Ardeal și Bănăt. A doua zi a fost o mare adunare populară, la care au luat parte toți reprezentanții băncilor, sosiți în ziua premergătoare, cum și foarte mult popor și inteligență, veniți ca delegați cale de 30—40 km.

Din lipsă de loc nu putem da în acest număr un raport detaliat despre desbaterele Congresului. Vom face-o în viitor. Noi ne-am ocupat și scriem mereu despre chestiile economice, în felul cum s'au desbatut la Alba-Iulia.

Ce s'a discutat?

Dl Dr. Aurel Vlad, care a prezidat la adunarea „Solidarității”, în ziua primă, a vorbit despre dările și aruncurile, pe cari noi Ardelenii le plătim, iar în vechiul regat nu sunt. A cerut, ca reforma financiară (dările) să fie studiată în toate amănuntele ei, de oameni cunoscători a tuturor ținuturilor României, iar nu să se introducă la repezeală, fiindcă așa se vor face prea multe greșeli. Toți cei de față au aprobat. Erau reprezentanții la vr'o 50 de bănci ardeleni și bănățeni, cele mai de frunte.

Despre **nouile dări** a vorbit apoi dl **Dominic Rațiu**, după care a urmat Dr. Vlad, Dr. Sgîlbea, V. Osvada, I. Raducanu și alții.

În legătură cu **Reforma Agrară** a vorbit dl **Dr. Victor Bontescu** despre în-

semnătatea **Băncii Agrare**, care e cea mai chemată să fie încredințată cu purtarea plăților pentru pământul ce se va expropria. Toți cei de față au aprobat, după ce Banca Agrară nu e bancă capitalistă, în sens modern, ci bancă făcută cu bani dela toți românii ardeleni.

În ziua a doua

s'a discutat în general tot asupra punctelor din ziua primă, cu deosebirea numai, că acum se vorbea poporului, pe înțelesul lui. Au luat cuvântul: Dr. O. Russu, Dr. Vlad, Dr. P. Poruțiu, V. Osvada, A. Vaida-Voevod, I. Maniu și alții.

Cine au luat parte la adunare?

Foarte mult popor din Alba-Iulia și jur. Au fost reprezentate prin câte 1—2 sau 5—6 delegați următoarele comune, pe cari le-am putut prinde în grabă: Sebeșul săsesc, Vințul de jos, Sibîșeni, Vinerea, Pîanul de sus și de jos, Tărtăria de jos, Cioara, Păclîș, Inuri, Palatca, Petia, Cut, Răhău, Straja, Bărabant, Idicel, Meteș, Abrud, Zlatna, Meșcreac, Broșteni, Ungurei, Vingard, Cetatea de baltă, Orăștie, Brad, Deva, Vaca, Mihalt, Cârna, Acmaru, Balomir, Sărăcsău, Mincești, Șard, Ighiu, Telna, Bucerdea vin., Craiva, Cricău, Tîbru, Galda de sus și de jos, Benicul, Teiuș, Oieșdea, Sântimbru, Găltiu, Tău, Ohaba, Roșia, Ciugud, Limba, Oarda de sus și de jos, Hăpria și altele.

Contra permiselor

de tot felul încă s'a pronunțat congresul, cerând: 1. Înlăturarea imediată a zistemului de permise de export; 2. Libertatea exportului de vite, vin în butii și lemne; 3. În interiorul țării libertatea deplină a comerțului.

Alte amănunte în numerii viitori.

Informațiuni

Pregătirile pentru încoronare se fac cu mult zor la Alba-Iulia. Vineri a sosit în orașul de încoronare de pe malul Mureșului cu apă lină însuși generalul Averescu însoțit de generalul Coandă și de generalul Ionescu, pentru a inspecta lucrările de pregătire și a lua măsurile de îndrumare la fața locului. — Apreciem marea însemnată a încoronării, totuși ne mirăm de graba cea mare, în care e vorba să se execute lucrări așa de istorice, ca biserica de încoronare, ea care abia acum se începe. Lucrări așa de însemnate, nu credem, că se pot executa în timp de 3—4 luni, cât ne mai desparte până la toamnă, când e vorba să se facă încoronarea. „Graba strică treaba”, zice o vorbă din bătrâni. Ori se va amâna azi-mâne încoronarea, ori se vor face lucruri pripite, dar scump plătite, fiindcă, după cum auzim, se lucră ziua și noaptea.

O întâmplare mult grăitoare. Din partea unui cetitor primim următoarele: Auzind, că în Sibiu, la Tribunal, se află și Oficiul Inspectoratului Muncii, m'am dus să cer niște informații. Când colo în oficiu (2 odăi mari) nu era decât servitorul, care m'a primit foarte gentil, dar nu mi-a putut da nici o deslușire în cauză, decât că domnii sunt duși colo și dincolo... De aci m'am dus la Inspectoratul industrial, unde m'a primit o domnișoară (în alte 2 odăi foarte mari), spunându-mi că dl inspector nu e acasă, să vin pe la 12 ore, dacă doresc să vorbesc cu dânsul. La ambele oficii am fost între orele 10—11 a. m. Pe ușa stătea: ore de birou 8—2 și 8—1.

Un suflet de Român.

Congresul partidului democrat al unirii din Bucovina s'a ținut în Cernăuți în Dumineca Tomii și a protestat energic și cu toată hotărârea împotriva febului cum conduce țara actualul guvern și îndeosebi și-a spus nemulțumirea pentru felul cum voiesc să înlăptuiască reforma agrară. Dl Nistor, șeful partidului democrat al unirii s'a declarat și asupra mitropolitului din Bucovina, Repta cu numele, despre care a zis, că face politică, ceea ce n'ar fi îngăduit unui mitropolit și din această pricină ar trebui înlocuit.

Adunări politice. Partidul țărănesc din vechiul Regat a început să țină un șir de adunări politice prin orașele mai de seamă din Muntenia și Moldova. Cea din urmă s'a ținut în Iași, unde doctorul Lupu, fost ministru, a declarat, că în curând se vor face mari schimbări în partidul generalului Averescu, schimbări, cari vor pricinui trebuința formării unui guvern de concentrare.

Hoții nemaipomenite. Din București vin știri rușinoase despre hoții înspăimântătoare. Se zice anume, că la subsecretariatul aprovizionării s'a descoperit o lipsă de bani de aproape nouă miliarde de Lei. Lipsa aceasta dovedește, că aici s'au furat ca în codru, fără milă, fără rușine și fără nici o frică nici de Dumnezeu și nici de oameni. Dar să nu credeți, că numai în București se întâmplă hoții la aprovizionare, nu, ci și în alte centre mai apropiate. De pildă în Sighișoara, la aprovizionarea județului. Șeful aprovizionării, un funcționar scăpat de prin București, simțind că se apropie funia de par, și-a luat tălpășița și a trecut teafăr cu buzunarele pline în Bulgaria. Oare ce păcate ne pasc pe noi de suntem așa flămânzi după banii altora?! De una ne mirăm, cum de guvernul nu a supravegheat munca subsecretariatului de aprovizionare, și pentru ce n'a controlat socotelile la vreme?

Sinodul arhiepiscopiei al bisericii gror., care se întrunise în Dumineca Tomii la Sibiu, și-a încheiat ședințele Joi seara. Hotărâri mai însemnate a luat cu privire la ridicarea cursului de teologie la 4 ani și cu privire la susținerea școalelor bisericesti cu ajutor de la stat. În sinodul diecezei Clujului, care s'a încheiat asemenea Joi seara, s'au întâmplat unele neînțelegeri din pricina unor, cari nu voiau să recunoască sinodul din Cluj, ca o adunare bisericească convocată după lege. Aceștia au voit să zădărnicească ținerea sinodului, dar nu le-a succedat.

Școala normală „Andrei Șaguna” din Sibiu (școala în care se pregătesc învățătorii) a făcut în zilele de Sâmbătă, Duminecă și Luni, o escurziune la Râmnicul-Vâlci. Cu acest prilej a dat în sala teatrului de acolo un preafrumos festival artistic: cântări, declamații, teatru, pentru care fapta au fost foarte lăudați de toți. Conducerea festivalului a avut-o harnicul profesor de muzică din Sibiu Timoteiu Popoviciu.

Bande de hoți îngrozesc satele din jurul Chișineului (Basarabia). Hoții în părțile acestea s'au înmulțit atât de mult, încât sătenii nu numai că nu pot merge spre oraș decât numai în cete mari, dar nici în sate nu mai pot sta cu ușile deschise, de cum începe a însera. Zilnic se întâmplă furturi și prădări. Oare pe-acolo nu este jandarmerie și dacă este, ce face ea? Doar nu trăim în satul lui cremene!

Ne vin regimentele acasă. Așa spune o telegramă sosită din București, că ministrul de războiu ar fi luat hotărârea să aducă regimentele ardeleni și bănățeni acasă. Ce chiot de bucurie va cutremura Ardealul, văzându-și regimentele, vitezele și frumoasele lui regimente iarăși acasă!

Concertul vestitului violinist George Enescu, care a avut loc în Sibiu Vineri 13 Maiu, a fost o adevărată sărbătoare pentru publicul sibian. Sala era plină-plină, lumea a aplaudat însuflețită fiecare punct din strălucitul program. Domnul Enescu a scos din vioara sa niște tonuri cari au mișcat inima și sufletul ascultătorilor. E deplin stăpân pe aceeași și știe să vorbească din vioară. La sfârșitul programului a fost silit să mai cânte 3 piese, deoarece lumea nu mai sfârșea cu aplauzele și-l rechemă mereu pe podiu. După concert a fost o cină comună în restaurantul Bulevard, la care a luat parte aproape întreg publicul, care a participat la concert.

Indreptări de granițe. În sfârșit s'au îndreptat și hotarele dintre noi și Cehoslovăcia. Cel puțin așa vestește ministrul pentru afacerile străine, dl Tache Ionescu. Acesta a declarat anume, că granițele s'au îndreptat așa fel, că Cehoslovăcia ne dă 12 sate locuite numai de Români, iar noi le dăm în schimb 2 sate locuite de ruteni. În zilele acestea se vor regula și granițele înspre Polonia și atunci mai rămân de îndreptat granițele dinspre Sârbia.

Locomotive românești în Germania. Comisia interaliată, care lucrează în Germania, a aflat în nordul Prusiei o mulțime de locomotive românești. Ele au fost duse de germani cu prilejul retragerii lor. Acum s'au luat măsuri, ca să ni se dea înapoi locomotivele noastre.

Repararea unei nedreptăți. Se făcuse o mare și jignitoare nedreptate învățătorilor confesionali din Ardeal, întrucât lor nu li s'au dat salariile așa după cum le primeau învățătorii de stat. Bieții învățători confesionali, cari au luptat cu cele mai mari mizerii pe vremea ungarilor, erau lăsați și acum în sărăcie ucigătoare, ei cari au lucrat mai mult pentru redreptarea și reînvierea neamului românesc din Ardeal. Acum vine știrea, că ministrul instrucțiunii a hotărât, acum în ceasul al 11-lea să repare greșala cea mare. A intervenit anume pe lângă consiliul de miniștri pentru a-i da un împrumut de 12 milioane Lei pentru întregirea salariilor învățătorilor confesionali români din Ardeal cu începere din 1 Octomvrie 1920. — Era și vremea să se facă odată dreptate!

Ce fac parlamentarii basarabeni? Deputații partidului țărănesc din Basarabia au fost chemați la consfătuire în Chișineu pentru a hotărâ asupra împreunării lor (fuziunii) cu partidul țărănist din vechiul Regat. Într-o astfel de porniri este deputatul fruntaș al Basarabiei Inculeț. El, pentru a nu fi silit să ia parte la consfătuire, a plecat din Chișineu, declarând prietenilor săi, că va părăsi partidul țărănesc în cazul când consfătuirea parlamentarilor se va pronunța pentru fuziune. În cazul acesta Inculeț a zis, că va trece în rândurile liberale.

Turburări în Palestina. Arabii beduini, cari după religie sunt turci, s'au răsculat și au pricinuit primejdioase turburări în cuprinsul Palestinei. Îndeosebi împotriva jidovilor e pornită mișcarea lor, căci li-se pare, că vin în Palestina prea mulți jidovi, cu gând să-și întocmească o țară a lor.

„Banca Centrală” din Cluj

— Părerile unui om din afară, cunoscător în afacerile de bancă. —

La alt loc al „Foi” se publică bilanțul Băncii Centrale, care era așteptat cu mare interes din partea tuturor. Acesta este al doilea bilanț anual. Din compararea cifrelor cu a primului bilanț se vede puterea de viață, vigurozitatea și avântul tineresc ce l'a făcut cu pașii de uriaș „Banca Centrală” în scurtul timp de 1½ ani dela existența sa.

Acest avânt se explică prin conștiințiozitatea în conducere, prin munca plină de zel și abnegațiune a corpului funcționarilor și dă totodată o dovadă eclatantă despre puterea de viață a poporului românesc, — care încătușat în lanțurile sclăviei, economicește, ca și culturalmente nu se putea desvolta, — ci trebuia să rețină sub spuză energii enorme, cari azi ies la iveală ca dintr'un vulcan.

Un vulcan uriaș este și „Banca Centrală”, care revărsă pe toate plaiurile ardelenesti, bănățene și ungurene căldură și mulțămire. Acum când merge înainte, tot înainte și străbate căi neparcurs încă de nici una dintre băncile noastre românești în decursul celor vreo 50 de ani din urmă.

„Banca Centrală” a știut să învingă toate greutățile începutului cu ușurință și premergând cu exemplu bun, a dat și altora prilej spre muncă rodnică creind industriei, mărind unele dintre cele existente și naționalizând altele.

Cu fală și cu bucurie trebuie să ne uităm la „Banca Centrală” și să fim mândri de ea, căci e a noastră, românească și ardelenască. S'o sprijinim în toate intențiile ei, căci bun e drumul ce l'a apucat. Să-i dăm depunerile noastre spre păstrare și fructificare, căci prin aceasta vom contribui și noi cu toții la ușurarea rolului și sarcinei ce și-a luat-o „Banca Centrală”, de a crea o industrie românească națională și de a desvolta tot mai mult meseriile și comerțul românesc.

Dintre cifrele bilanțului e de remarcat, că capitalul societății s'a urcat dela 15.000.000 cor., adică 7.500.000 lei la 50.000.000 lei, — iar fondul de rezervă dela 750.000 lei se urcă cu dotarea actuală la peste 16.000.000 lei. E un pas uriaș de desvoltare, ce nu s'a mai pomenit pe alte bănci.

Depunerile spre fructificare și conturile curente creditoare s'au urcat dela 27 milioane lei la 63 milioane lei.

Această cifră dovedește, cu câtă dragoste și încredere s'a adresat publicul și poporul românesc către „Banca Centrală”, sprijinindu-o și în tot decursul crizei.

Profitul curat realizat poate satisface și pe cel mai răutăcios și cicălitor om. Acesta se cifrează cu 8.614.559.13 lei, din care se propune adunării generale a se distribui o dividendă de 10%. Anul trecut s'a dat după o acție 37 cor., adică 18.50 lei, iar în anul acesta se vor distribui 25 lei.

De remarcat este și cifra creditelor de conturent acordate, — acoperite prin cambii, hârtii de valoare, acții și în parte și prin ipoteci. Asemenea și imobilele, adică casele și magazinele ce le posedă Banca Centrală în Cluj, Sibiu, Arad, Timișoara, Alba-Iulia, Hațeg și Turda, cari sunt poate de 2—3 ori mai mult vrednice după

prețurile de azi, de cum sunt luate în bilanț. — Tot așa stăm și cu poziția de mărfuri din activele institutului, care asemenea sunt luate cu mult, dar cu mult sub prețurile de azi, tocmai în vederea faptului, că prețurile ar mai putea scădea, iar conducerea dorea a prezenta un bilanț cât se poate mai solid și real.

Activele „Băncii Centrale“ s'au urcat într'un singur an dela 37.395.469.55 lei la 137.358.023.57 lei, adică fac în total mai mult decât făceau la sfârșitul anului 1917 activele tuturor băncilor românești din Ardeal, Bănat și părțile ungurene cuprinse toate la oaltă.

Un avânt extraordinar a luat și Filiala din Sibiu a „Băncii Centrale“ care a făcut o învîrteală de mărfuri cum nu se putea mai frumoasă. Deși filiala aceasta în urma împrejurărilor locale vitrege, — precum și a altor împrejurări, cari nu voim să le mai amintim aici, — nu dispune încă de un local potrivit și corespunzător dezvoltării ce a luat-o și a rolului ce-l ocupă, a dovedit-o ce se poate ajunge printr-o conducere destoinică, înțeleaptă și cu tact.

Este de datorința noastră a sprijini „Banca Centrală“ care cum putem, — parte dându-i depunerile noastre spre păstrare și fructificare, căci ne bonifică cele mai mari interese, parte cumpărându-i acțiunile ei, cari nu numai că ne aduc 10% dividendă, dar cresc meritu și în preț. Este de datorința noastră s'o sprijinim, căci încetul cu încetul ne va crește o mulțime dintre orfanii și co-

pilii nostri dăndule ajutoare pentru meserii și făcându-i comercianți, etc., iar pe alții trimițându-i chiar și în ateliere din străinătate să se perfecționeze.

Unii poate se vor întreba, că de ce dă „Banca Centrală“ numai 10% dividendă, până când alte bănci dau 12, 14 și 15% și chiar și mai mult pe anul 1920.

Acelora le răspundem, că „Banca Centrală“ e mai tinără ca acele institute, iar conducerea ei află, că e mai bine să doteze rezervele în anii primi, ca să se întărească și să se consolideze institutul așa fel, ca orice furtună, orice criză ar veni, să nu-l poată clăti, necum dărîma. Oamenii puși în fruntea institutului socot, că e mai bine să rămână câte ceva de pe un an pe altul prin hambare și că nu e cu cale să scoți tot la iveală și să împărți tot bîgînd mîna până în cot în sacul cu gologanii câștigați cu mare trudă. Nu e bine ca într'un an să te sui cu dividendă până'n vârful turnului și apoi în celalalt an să fii silit să te scori, mai mult de musai ca de voie bună, așa fel, încât să-ți poată fi rușine de ochii lumii, — cum s'a mai întâmpnat aceasta pe la bănci de ale noastre. Conducătorii „Băncii Centrale“ socot, că nu e bine să imiteze băncile din București, după cari vreau să se ia și unele dintre băncile noastre mai de seamă.

O politică de dividendă prudentă și bine chibzuită va fi numai în favorul acționarilor.

„Banca Centrală“ a urcat de altfel destul de frumos dividendă pe la Lei 18.50

la Lei 25.—, urcînd totodată și fondul de rezervă dela Lei 1.500.000.— la peste 16.000.000.— într'un singur an. Atâtea rezerve n'au fost în stare să adune în decurs de aproape 50 de ani toate băncile noastre românești, — vreo 135 la număr, — dimpreună cu „Albina“, „Victoria“, „Bihoreana“, „Timișiana“, „Ardeleana“, etc.

Mai bine e să capeți regulat an de an tot cîte 10% dividendă și să se doteze rezervele, ca să se întărească institutul, decât să dai azi 8%, mâne 15 ori 16% și apoi să te cobori în alt an direct la 6 sau 7%.

Noi știm, că conducerea „Băncii Centrale“ e pusă în mîinile unor oameni pricepuți și chibzuți, — dintre cei mai de seamă cari îi avem, — oameni, cari au făcut studii mai înalte și praxă și prin țări străine, din această cauză zicem: Sprijiniți „Banca Centrală“, căci faptă bună faceți, — sprijiniți-o, căci și ea vă sprijinește pe voi, pe copiii sau pe nepoții vostri.

Bucurați-vă de ea și de dezvoltarea ei, căci bucuria este a neamului nostru întreg.

Conducătorilor și funcționarilor grațulările noastre, perseveranță în muncă și cu aceeași dragoste și tenacitate înainte!...

Un dornic de progres.

Redactori:

Nicolae Bratu și Z. Sandu

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“

Cenzurat de: Nicolae Bratu

BANCA CENTRALĂ pentru Industrie și Comerț S. A., CLUJ

Convocare

Domnii acționari ai Băncii Centrale pentru industrie și comerț societate anonimă Cluj, sunt convocați la

adunarea generală extraordinară

pe Joi în 26 Maiu 1921 la orele 6 d. a. în localul de ședințe al Băncii Agrare Cluj, strada Regele Ferdinand Nr. 38.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație cu privire la modificarea art.-lui 15 din statute pe baza mandatului adunării generale din anul trecut.
3. Modificarea art.-lor 24, 31 și 33 din statute.

Conform statutelor, în adunările generale fiecare acțiune are un vot, totuși nici un acționar nu poate reprezenta mai multe voturi decât a $\frac{1}{30}$ parte a voturilor prezente în adunarea generală, fie ca proprietar, fie ca plenipotențiatul altui acționar.

Drept de vot în adunarea generală vor avea numai acei acționari, cari și-au depus acțiunile sau titlurile provizorii până în prezenta adunării generale la casieria institutului sau vor prezenta în același termen reversul despre depunerea acțiunilor la Filialele noastre sau la societățile membre la „Solidaritatea“ asociația institutelor financiare române din Ardeal.

Onor. Institute, care au primit acțiuni în depozit, sunt rugate a ne aviza imediat de depozitare.

Cluj, la 9 Maiu 1921.

Consiliul de administrație.

Publicațiune.

Comuna Veștem, jud. Sibiu, esarîndeză crășma comuna'ă prin licitație publică, la 16 Iunie 1921 în cancelaria comunală, pe un period de 3 ani, adică din 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1924.

Prețul strigării 3000 Lei. Vadiul 10%. Condițiile se pot vedea în orele oficiale la cancelaria primăriei din loc. Veștem, la 3 Maiu 1921.

1667

Primăria.

„DREPTATEA“
reuniune de păstrare și credit
ca însoțire, Feneșul săsesc.

Convocare

Prin aceasta convocăm a XV a adunare generală a reuniunii de păstrare și credit ca însoțire „Dreptatea“ pe ziua de 29 Mai 1921 la orele 4 d. a. Feneșul săsesc, 2 Mai 1921.

DIRECȚIUNEA.

De vânzare în Nochrich casă cu două fronturi situată în colțul pieței principale cu grădină frumoasă cu poame și cu legume. Amănunte se află la proprietar I. Bernhardt, Nochrich. 1692

Publicațiune

Composoratul foștilor coloni din Oprea Cârțșoara dă în arîndă prin licitație publică verbală și cu oferte, pe timp de 6 ani, dreptul său de vînat de pădure cu o suprafață de 933 jug. cat., care se va ținea la 29 Maiu 1921, la 3 ore p. m., în cancelarie din loc.

Prețul strigării 600 lei, vadiul 60 lei. Condițiile detaliate se pot vedea la președintele compososoratului. Oprea-Cârțșoara. la 10 Maiu 1921. Adrian Udriște George Bucurenciu secretar. 1696 președinte.

Hotelul comunal Nr. 1

din Sadu, up. Cîsnădie jud. Sibiu, se esarîndeză în licitație publică în ziua de 20 Iunie st. n. 1921, pe termen de 3 ani începere dela 1 Ian. 1922. Prețul strigării 3000 Lei. Condițiile se pot vedea în cancelaria primăriei comunale. 1690

Primăria comunală.

O mașină de lîăn de vânzare în stare bună, folosită 3 ani. Prețul se află la proprietar D. Bozdog, Dala română p. u. Sebeșul săsesc. 1699

Publicațiune

În comuna Marpod, județul Sibiu, se va ținea târgul în zilele următoare: Târg de vite în 21 Maiu

„mărfuri“ 23

Marpod, 17 Maiu 1921

1698

Primăria

Casa aflătoare în Stada Waisen Nr. 9 constatătoare din 2 odăi și o culină, împreună cu curte, fântână, pivniță, 2 grajduri, șură, cote; de zid cu ocol betonat pentru porci și grădină, care se află în colțul străzi Waisen și Strada Lemnelor, toate în stare bună, precum și casa din str. Târgului vechiu de vite (Viehmarktplatz) Nr. 3 se află de vânzare din mână liberă la proprietarul Petru Simion, econom, la adresa de mai sus. 1700

De vânzare o casă în Marktgasse Nr. 6. Deslușiri se află acolo la proprietar. 1701

De vânzare Casă cu curte și grădină și lângă ea alt loc de casă și grădină situată în piață la prima poziție, în Monor lângă Reghinai-săsesc, precum și 20 jugăre arător și fână și 20 jugăre pădure de tăiat. Adresa: Inginerul Cosma în Sibiu, Hotel Europa. 1595

Spuneți totdeauna

când comandați sau cumpărați ceva, că ați cetit inseratul sau publicația în „Foaia Poporului“.

Două garnituri mașini de trelerat, fiecare de 900 mm. și motor de 12 puteri, cu toate recvizitele necesare, se află de vânzare la Oct. Alămorean, Alămor, posta Ocna-Sibiului. 1697

Tablile de școală

mărimea 3, liniatură latină, ori-ce cantitate sub prețul de zi, a se căpăta la: Iosef Drotieff, Sibiu, Str. Cîsnădiei 13.

Important pentru Pompieri!

Furtunuri de cânepă în toate dimensiuni precum și Furtunuri spirale de cauciuc, furnizează cu prețurile cele mai favorabile.

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR
al Reuniunii agr. săsești ardeleni
SIBIU, strada Săii No. 22
SIGHIȘOARA, strada Baier 47

„INTREPRINDERILE FORESTIERE ROMÂNE“ CLUJ

Convocare

În baza §-lui 7 din statute am onoare a convoca pe toți acționarii „Intreprinderilor Forestiere Române“ la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Cluj (edif. „Băncii Agrare“) la 29 Maiu 1921 st. n., oră 9 a. m., având la

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul consiliului de administrație despre gestiunea anului 1920.
3. Bilanțul anual și împărțirea profitului net.
4. Raportul consiliului de cenzori.
5. Hotărârea asupra absolutului consiliului de administrație și a comisiei de cenzori.
6. Alegerea cenzorilor.
7. Fixarea mărcilor de prezență.
8. Propuneri.

Se atrage atențiunea d-nilor acționari asupra art. 10 din statute, conform căruia numai acele acțiuni îndreptătesc la vot, cari au fost înscrise și trecite în registrele societății pe numele acționarului cu cel puțin 3 luni înainte de încheierea anului de gestiune.

Cluj, la 27 Aprilie 1921.

Dr. Octavian Russu, pres. cons. de administrație

Activa		Bilanț general la 31 Decembrie 1920		Pasiva	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa:			Capital	50.000,000—	
în numerar	668,226.16 ⁵		Fond de rezervă	2,000,000—	
în bonuri de schimb	70,569.22	738,795.38 ⁵	Creditori	26,012,945.17	
Investițiuni:			Profit net	3,201,597.89	
Obiecte și participațiuni	34,981,181.07				
Cai și fourage	94,000—				
Linie ferate construite de noi	587,000—				
Edificii	33,000—	35,695,181.07			
Material tehnic		1,848,564.38			
Alimente		866,948.74 ⁵			
Efecte		10,490,458—			
Debitori		15,800,853.88 ⁵			
Efecte în gaj		99,750—			
Cauțiuni		251,520—			
Mobilier		866,900—			
Material lemnos:					
inventarul materialului produs	14,555,571.60				
		81,214,543.06 ⁵			81,214,543.06 ⁵

Cheltuieli		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1920		Venituri	
	Lei	b.		Lei	b.
Spese:			Material lemnos	14,555,571.60	
Cheltuieli de exploatare	2,890,994.43		Participațiuni	584,112.49	
Salare și plăți „	605,968.60		Diverse venituri	147,137.87 ⁵	
Asigurări	124,259.67 ⁵				
Spese generale	925,950.88 ⁵				
Spese de fondare	23,500—	4,570,673.59			
Amortizări:					
din reducerea obiectivelor prin ex-					
ploatare	7,166,273.48				
din mobilier	96,020.11	7,262,293.59			
Dobânzi		252,256.89			
Profit net		3,201,597.89 ⁵			
		15,286,821.96 ⁵			15,286,821.96 ⁵

Cluj, la 31 Decembrie 1920.

Inginer P. Carp, director general.

Pentru contabilitate: F. Breckner

DIRECȚIUNEA:

Alexandru Bălaș, director. Dr. V. Deleu, director. R. Furnarache, director. Dr. Const. Missits, director. Ing. I. Pascu, director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Octavian Russu, președ. cons. de adm.

Dr. Victor Bontescu

Constantin Caragea,

Dr. N. Comșa,

Dr. I. Pop,

Iosif Popescu,

Leon Sculy,

Ioan Raducanu,

Dr. Constantin Missits,

Vasile C. Osvadă

Ionel Comșa,

Dr. Poșuțiu,

Dr. Alexandru Racoți,

Subsemnata comisie de cenzori am examinat bilanțul prezent și l-am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele societ.

COMISIA DE CENZORI:

Dominic Rațiu, preș. comis. de adm.

Dr. Valer Moldovan,

Dr. Aurel Lapaș,

Iuliu Enescu.

„BANCA AGRARĂ SOCIETATE ANONIMĂ“, CLUJ

CONVOCARE

pentru

prima adunare generală,

a „Băncii Agrare Societate Anonimă“, Cluj, care se va ține în 25 Maiu a. c., la 3 ore p. m., în localul băncii, Cluj, Strada Regele Ferdinand 38. Intrucât conform articolului 12 din statute Adunarea Generală nu s'ar putea constitui în mod legal, se convoacă prin aceasta o nouă Adunare Generală, cu aceeași ordine de zi pentru ziua de 5 Iunie n. c. la 5 ore p. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație.
3. Cetirea și deliberarea asupra Bilanțului, a contului profit, pierdere și asupra împărțirii profitului curat.
4. Raportul Comitetului de cenzori.
5. Darea absolutului pentru Consiliul de administrație și a Comitetului de cenzori pe anul de gestiune 1920.
7. Intregirea articolelor 2, 11 și 12 din statute.
8. Raport asupra situației băncii în legătură cu Reforma Agrară.
9. Eventuale propuneri.

Domnii acționari sunt invitați a lua parte la Adunarea Generală în număr cât mai mare, cunoscând că acțiunile respective certificatele provizorii ale acționarilor sunt a se depozita la ori care din Băncile membre în Asociația „Solidaritatea“ cel mai târziu până la 22 Maiu.

Onor. Institute de credit membre la „Solidaritatea“ sunt rugate a aviza subsemnata direcțiune imediat despre depozitarea acțiunilor.

Consiliul de Administrație

Active		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1920		Pasive	
		Lei	b.		Lei b.
Casa în numerar	3.155,745.20			Capital societar	50.000,000.—
Bon la alte Bănci	20,960,597.39			Fond de rezervă	1,047,420.—
Cuponi în cecuri	30,312.53			Fondul de garanție al scrisurilor fon-	
Cele 40% neplătite	10,241,108.20	34,387,763.32		ciare	1,500,000.— 2,547,420.—
Cambii în portofoliu		35,204,450.—		Depuneri și depozite	26,970,818.13
Împrumuturi ipotecare		298,052.13		Reescont	40,000,000.—
Conturi curente		18,891,764.29		Cecuri în circulație	13,200.—
Efecte proprii		23,227,623.—		Diversi creditori	575,719.85
Plasarea fondului de garanție al scris. fonciare . .		1,500,000.—		Interese transitoare	44,963.84
Edificiile institutului: Palatul din Calea Regelui				Profit net	4,545,265.69
Ferdinand Nr. 36—28, Palatele din Strada Babeș					
(fostă Trefort) Nr. 13 și 15 și magazinele din					
Simeria		6,010,561.—			
Rate nesolvite din capitalul societar		2,151,300.—			
Mărfuri		1,165,329.72			
Finanțarea reformei agrare		1,533,344.41			
Monete		37,599.64			
Mobiliar după amortizare		289,600.—			
		124,697,387.51			124,697,387.51

Spese		Contul Profit și Pierdere cu 31 Decemvrie 1920		Venite		
		Lei	b.		Lei	b.
Interese de depuneri	15,765.68			Interese:		
Interese de reescont	655,223.31	670,988.99		de Cont-Curent	2,228,183.38	
Spese generale	591,537.81			de escont	1,587,878.38	
Salare	590,701.10			de depuneri	774,197.39	
Adaus de scumpete	87,200.—	1,269,438.91		hipotecare	5,516.37	
Amortizare din mobiliar		15,765.50		dela acționari	90,380.68	4,686,156.20
Profit net		4,545,265.69		Venite dela realități		54,664.27
				Profit la monete		856,213.04
				Proviziuni		904,425.58
						6,501,459.09
		6,501,459.09				

Cluj, la 31 Decemvrie 1920.

Dr. Victor Bontescu, director gen.

Iosif Albon, șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Vasile C. Osvadă, director. Rațiu, director Dr. L. German, director. Dr. G. Popescu, director. Dr. Ioan Pop, director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Petre Poruțiu, Ioan Pop, Dr. Octavian Sglimbea, Dr. Valer Moldovan, V. Fineu,
Dr. Vesan, Dr. Isidor Marcu, Dr. Comșa, Dr. A. Morariu, Dr. Varinca,
Dr. I. Ispravnic, Ilie Câmpean, Ionel Comșa, Dr. Victor Deleu, Dr. Cosma, Secula,

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Cluj, la 11 Aprilie 1921.

Sextil Pușcariu, Constantin Popp, Romul Marchiș, Dr. Mihail Șerban,
Dr. Laurian Georgeviciu, Dr. Aurel Nyilvan, Silviu Dragomir.

BANCA CENTRALĂ pentru Industrie și Comerț S. A., CLUJ

CONVOCARE

Domnii acționari ai Băncii Centrale pentru industrie și comerț soc. anonima Cluj, sunt convocați la

a II-a adunare generală ordinară

pe Joi în 26 Maiu 1921 la orele 3 d. a. în localul de ședințe al Băncii Agrare, Cluj, strada Regele Ferdinand Nr. 38 cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul consiliului de administrație, raportul cenzorilor, bilanțul, contul de profit și pierdere pe anul 1920.
3. Impărțirea profitului net.
4. Darea absolutorului pentru Consiliul de administrație și cenzorilor pe anul 1920.
5. Satorirea marcelor de prezență.

Conform statutelor, în adunările generale fiecare acțiune are un vot, totuși nici un acționar nu poate reprezenta mai multe voturi decât a $\frac{1}{30}$ parte a voturilor prezente în adunarea generală, fie ca proprietar, fie ca plenipotențiatul altui acționar.

Drept de vot în adunarea generală vor avea numai acei acționari, cari și-au depus acțiunile sau titlurile provizorii până în prezența adunării generale la casieria institutului sau vor prezenta în același termen reversul despre depunerea acțiunilor la Filialele noastre sau la societățile membre la „Solidaritatea” asociația institutelor financiare române din Ardeal.

Onor. Institute, care au primit acțiuni în depozit, sunt rugate a ne aviza imediat de depozitare.

Cluj, la 9 Maiu 1921,

Consiliul de Administrație

Active			Bilanț General la 31 Decemvrie 1920		Pasive	
		Lei	b.		Lei	b.
Casa	5.198,352.38			Capital	50.000,000.—	
Bonuri de 40%	28.744.441.—	33.942,893.38		Fond de rezervă	15.112,071.02	
Escont		1.101,781.23		Fond de pensuni	201,572.74	
Imprumuturi ipotecare		497,606.—		Depuneri	42.652,366.69	
Conturi Curente		65.130,283.02		Conturi Creditoare	20.525,435.55	
Acțiuni și participări		24.462,266.10		Interese tranzitoare	36,178.93	
Imobile		3.638,915.96		Dividendă neridicată	215,839.51	128.743,464.44
Acționari		975,936.—		Beneficiu net		8.614,559.13
Mărfuri		5.794,293.04				
Valute și Monete		50,484.48				
Mobilier		802,699.20				
Diverse conturi debitoare		960,865.16				
		137.358,023.57				137.358,023.57

Debit			Contul profit și pierdere		Credit	
		Lei	b.		Lei	b.
Interesele fondurilor	468,038.46			Interese	4.767,849.35	
Interese de depuneri	1.093,180.77			Diferență de curs	940,640.46	
Salare și adausuri	1.853,457.03			Provizțiuni	124,486.11	
Dări și competențe	924,291.02			Chirii	66,986.24	
10% dare la interese depuneri	109,280.71			Venite la mărfuri	8.846,542.77	
Spese generale	1.080,890.25					
Spese administrative	602,807.56	6.131,945.80				
Beneficiu net		8.614,559.13				
		14.746,504.93				14.746,504.93

Cluj, la 31 Decemvrie 1920.

Ion Albon, șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ionel Comșa, director. Virgil Dessila, director. Dr. Octavian Sglimbea, director. Virgil Bontescu, director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dominic Rațiu, președinte, I. Vulcu, I. Steflea, Teodor Doboiu, Dr. Alex. Fodor, Iuliu Brut Hodoșiu,
Dr. Iacob Radu, Iosif Hazi Barbu, Victor Blăjan, Dr. Laurian Gherman, Constantin Herția,
Dr. Gheorghe Popescu, Vasile C. Osvadă, Ion I. Lepădatu, Ioan Hossu.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele băncii.

Cluj, la 11 Maiu 1921.

Dr. Octavian Russu, Aurel C. Domșa, Constantin Popp, Dr. Valentin Poruțiu, Nicolae Bratu.

Raportul comitetului de cenzori!

Domniilor acționari!

Avem onoare a Vă raporta, că am revizuit bilanțul și contul de profit și pierdere pe anul 1920 a Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. a. din Cluj și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele societății.

Vă rugăm deci să binevoiți a aproba încheierea acestor conturi și împărțirea profitului net în conformitate cu propunerea Consiliului de Administrație și a da atât Consiliului de Administrație cât și Consiliului de Cenzori descărcarea pentru gestiunea lor pe anul 1920.

Cluj, la 11 Mai 1921.

Comitetul de cenzori:

Dr. Octavian Russu, președinte. Aurel C. Domșa Constantin Popp, Dr. Valentin Poruțiu, Nicolae Bratu.